Florentin Smarandache

Singur printre ghețari

fotovideo jurnal instantaneu

Florentin Smarandache

Singur printre ghețari

fotovideo jurnal instantaneu

Fotografii, video și text de Florentin Smarandache.

Editură: Pons asbl

5, Quai du Batelage, Bruxelles, Belgium

Lector: Georgiana Antonescu

Paginare: Societatea cultural-științifică AdSumus

13, D. Cantemir, Oradea, România

Florentin Smarandache

Singur printre ghețari

fotovideo jurnal instantaneu

Bruxelles, 2016

© 2016 Florentin Smarandache.

ISBN 978-1-59973-891-8

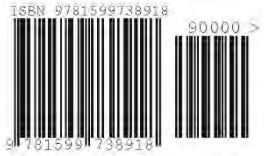

Cuprins

Parcul Național al Țării de Foc 7
Muzeul de la Sfârșitul Lumii 19
Pe canalul Beagle 29
Ghețarii 39
Voiaj prin sudul Americii de Sud 69
Micul circuit și Catedrala montană 83
Cerro Tronador 99
Insula Victoria și Pădurea din Arrayanes 109
Două zile în Chile 129
Muzeul Patagoniei 155

Pentru a vizualiza videoclipurile,
aveți nevoie de o conecție la internet.

Unele fotografii *(Creative Commons licenses*)
sunt preluate via internet.

Parcul Național al Țării de Foc

28.12.2015

După o strașnică aventură antarctică, într-o bună zi de luni, la 7:30, pe când luam micul dejun, vaporul cu care călătorisem, *Plancius*, ancora în portul din Ushuaia, Argentina.

*

La întoarcerea din Antarctica, am tras, ca la dus, tot la *Hostel*-ul *Torre al Sur* pentru alte trei nopți, plătind diferența de 637,50 ARS (pesoși argentinieni) și lăsând geamantanul cel mare.

*

De la stația centrală de autobuz, pe strada *Malípu*, cu autobuzul (300 ARS dus-întors) la Parcul Național *Tierra del Fuego*, la granița cu Chile.

Drum nepavat, prăfos, șerpuit, 20 km. Intrarea în Parc, 170 ARS. Coborât lângă frumosul Lac *Roca* (în limba *yámana*, *Acigami*).

Parcul Național a fost creat în 1960 și cuprinde 68.909 hectare, în sudul Munților Anzi.

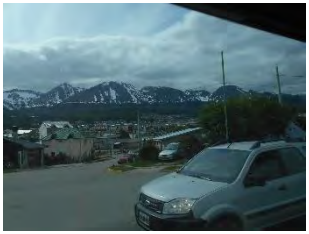

*

Tierra del Fuego formează un arhipelag, a cărui insulă mare a fost locuită de oameni acum 10.000 de ani – conform antropologilor.

Deși pe teren ostil, tribul *Yámana* s-a adaptat acestor condiții.

Pe malurile Lacului *Roca* și Canalului *Beagle* s-au descoperit depozite de resturi, care atestă prezența umană: oase de animale, excremente umane, materiale botanice, paraziți, scoici, cioburi, piatră prelucrată (în special prin debitaj), precum și alte artefacte și informații ecologice asociate cu ocupații umane din trecut.

Adăposturile lor au fost construite pe plajă.

Se îmbrăcau cu mantale din blană de lei-de-mare și trăiau în corturi făcute din crengi, acoperite cu frunze late.

Vânau lei-de-mare și strângeau moluște. Se deplasau în canoe asamblate din scoarțe sau stachete de pomi.

Datorită bolilor aduse de europeni și de *criollos* (creoli), dar și uciderii lor de către exploratori sau otrăvirii lor de către coloniști, numărul acestora s-a redus de la 3000 la 1000 (în 1890), apoi la 100 (1910) și în final au dispărut cu totul.

*

În Parc, am mers de la stația *Lago Roca* la *Hito XXIV*, până aproape de granița cu Chile.

Pe malul lacului, printre arbori înalți. Apoi m-am întors la stația *Alakush* (vreo 7 km).

*

Vegetația este subantarctică, și face parte din districtul biogeografic magellanic. Speciile de arbori care acoperă munții și văile fac parte din genul *Nothofagus*, și anume: *Lenga* (*Nothofagus pumillio*), *Ñire* (*Nothofagus Antarctica*) și *coihue* sau *guindo* (*Nothofagus betuloides*).

Dintre mamifere, se întâlnesc: pisica sălbatică *güiña* (*Leopardus guigna*), *grisson* și *huemul*, plus rozătoare și broasca „cu patru ochi”. Dintre păsări: ciocănitoarea magellanică, papagalul austral, *rayadito*, rața sălbatică, o serie de *Cinclodes*, gâște sălbatice și ibis.

Râuri: *Lapataia, Orando, Pipo*.

*

Ghețarii au sculptat acest teren, transportând materialul erodat. Când clima s-a încălzit, gheața s-a retras în munți, iar văile s-au umplut cu apă, formând lacurile.

*

Conform arheologilor, triburi de vânători s-au stabilit aici acum 9000 de ani. Animalul pe care-l vânau se numește *guanaco*. S-au descoperit picturi pe piatră, compuse din puncte, linii, curbe, reprezentând animale și oameni.

Două habitate se intercalează aici: pădurea și stepa.

Există și o zonă mixtă (nedeterminată, ca-n mulțimea neutrosofică), de tranziție între ele, unde s-au amestecat speciile.

În stepă, plantele s-au adaptat la secetă și vânturi puternice.

Aici cresc arbuști țepoși (ca să nu transpire apa) și iarbă, iar ca animale *guanaco* și *lesser*.

Păsări de pradă: condorul, vulturul, *kestrel* și *caracara*.

Dintre reptile: șopârle.

Apoi, lebede, păsări *flamingo*, rațe și lișițe.

În habitatul mixt, viețuiesc împreună: vulpi gri patagonice, ciocănitori chiliene, sconcși patagonezi, *pichi armadillo* și cucuvele australe.

*

În Restaurantul *Alakush*, din Parcul Național *Tierra del Fuego*, reîntâlnesc pe François, Micky și doctorița elvețiană Sabina - care fuseseră cu mine pe vaporul Plancius în Antarctica.

110 ARS pentru o tocăniță de cartofi cu fasole, pâine, și-o sticlă de apă.

*

La întoarcere în Ushuaia în *Ferrocarril Austral Fueguino* (din Stația de Cale Ferată). Există și un tren cu aburi, un fel de mocăniță, *Tren del Fin del Mundo* (Trenul de la Sfârșitul Lumii!) către parc.

Trenul plimbă vizitatorii pe o distanță de 5 km în interiorul rezervației.

Muzeul de la Sfârșitul Lumii

29.12.2015

În *super-mercado* „La Anonima", în Ushuaia, pe străzile *Rivadavia* cu *Governador F. M. Paz*.

*

Lăsat la spălat două plase de haine murdare la recepția hotelului (100 ARS pentru fiecare).

*

Expoziția în culori, a artiștilor Fernando „Cany" Soto și Rodrigo Crespo, precum și Alexandro Abt, Jorge Iasich și absolvenții școlii *Murales del Sur* (Muralii ale Sudului), cu ajutorului lui Oscar Garcia, Carlos A. Garida și absolvenți ai școlii *Caminito de Colores* (Drumulețul Culorilor), din 18 mai 2013.

Prezintă instanțe ale primilor locuitori din Țara Focului, pe malul canalului *Beagle*: naufragiați, misionari și pionieri ai emigrației europene.

Obiecte expuse: o canoe, un tun, un vagonet, o șaretă și un monument funerar.

*

130 ARS intrarea la *Museo del Fin del Mundo*.

*

Informații despre insecte, plante, ghețari, biodiversitate, păsări.

Muzeul a fost creat în anul 1979 și se află în clădirea construită de pușcăriașii din Ushuaia în anul 1915.

*

Despre epava vaporului „Ducesa de Albany", naufragiat pe coasta *Caleta Policarpo* la 13 iunie, 1893.

*

Relațiile băștinașilor cu omul alb.

Primii exploratori în Țara Focului: misionarii anglicani și salesieni, plus aventurile și contra-aventurile navigatorilor din secolul al XVI-lea.

*

„Donde existe una necesidad nace un derecho" [Unde există o necesitate se naște o lege] (María Eva Duarte de Perón). Și un monument dedicat ei, "Evita", pe strada principală *Maipú*, intersecție cu strada *General Roca*, din Ushuaia.

*

Antiqua Casa de Gobierno.

Tratado de Limites cu Chile, din 1881, duce la împărțirea Țării de Foc între Argentina și Chile.

Terenul este explorat de Giácomo Bove între 1882-1884. Comandorul Augusto Lasserre stabilește o prefectură la Ushuaia și una în Insula Statelor (*Isla de los Estados*) în acest timp.

Congresul argentinian decretează legea de constituire a *Teritorio Nacional de Tierra del Fuego*, al cărui prim guvernator este desemnat căpitanul Félix M. Paz.

Casa guvernatorului din Ushuaia s-a construit în 1891, iar în 1920 e transformată în Casa Guvernului. Un incendiu o distruge. În 1955, se instalează în ea delegația *Provincia Patagonia*, iar în 1957 devine casa de guvernare a *Teritorio Nacional de Tierra del Fuego, Antártida e Islas del Atlántico Sur*.

*

Cartografi care au executat hărți ale Țării de Foc: Guillermo Delisle, Baustista Bourguignon D'Anville, John Byron (1764), John Cook (1774), Antonio de Córdoba (1785), Alejandro Malaspina (1789).

USHUAIA

THE END
40

40
USHUAIA

ART PETRUS

Welcome
BIENVENIDOS
Bem-vindo
Benvenuti
WILKOMMEN
Saadawaada
Mabuhay
CAP POLONIO

Antonio Pigaffetta a desenat harta pe baza expediției Magallanes-Elcano (1519-1522), perfecționată de Sarmiento de Gamboa (1579-1584), Thomas Cavendish (1588) și Juan Outghersz (1599).

Urmează expediția lui Francis Drake (1577).

Alte hărți de: Schouten și Le Maire (1615-1566), Frații Nodal (1618-1619), Brouwer (1642), John Narborough (1670), Beauchesne-Gouin (1699).

Se prezintă și date despre naufragierea în apropierea orașului a navei *Monte Cervantes* în 1939.

*

Casa guvernamentală este emblematică pentru orașul Ushuaia. În 1884, a fost utilizată ca sub-prefectură (act de suveranitate națională).

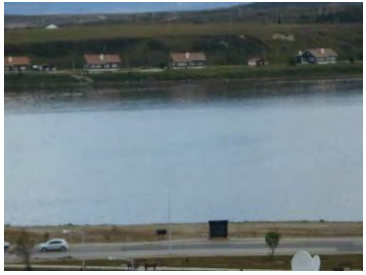

Din 1976 până în 1983 a fost sediul Poliției Teritoriale, iar apoi, până în 1990, a găzduit *Camera de Sesiuni a Legislaturii Teritoriale*.

Din 2008, este parte a Muzeului de la Sfârșitul Lumii.

*

Un omagiu adus la 25 martie 2005 scriitoarei Lucinda Otego, care a locuit pe strada *Maipú*, interesecție cu *Piedrabuena*.

*

Se luptă țările pentru orice bucățică de pământ.

De două zile am ieșit de pe vapor (după zece zile de călătorie antarctică) și tot simt că se bălăngăne patul, ba chiar întreg *hostel*-ul…

*

Formația „Beatlemañas” cântă pe strada *San Martin*, Ushuaia, în engleză, seara, pentru Anul Nou 2016 care vine.

VIDEO: *Formația „Beatlemañas”.*

Ushuaia se află la 54°48'34" latitudine sudică, după cum apare pe un indicator rutier.

Pe canalul Beagle

VIDEO: *Canalul Beagle.*

30.12.2015

În restaurantul „El Viejo Marino" (Bătrânul Marinar), în port, Ushuaia. Comand *Sopa de Mariscos* (supă de pește, raci și alte animale de mare), 100 ARS.

*

Statuile primilor exploratori ai Antarcticii în *Puerto del Ushuaia*:

- Adrien de Gerlache (1866-1934), primul care a iernat în Antarctica în expediția din 1897-1899, la care a participat și Emil Racoviță;
- José María Sobral (1880-1961), a iernat în Antarctica pe insula Cerro Nevado în 1901-1903;
- Julian Irizar (1869-1935), primul salvator în 1903 al expediției suedeze;
- Gustavo Adolfo Giró Tapper (1931-2004), în 1962, în timpul nopții polare (iunie-octombrie);

- Mario Luis Olezza (1929-1977), cavaler al aerului și apărător al spațiului aerian antarctic argentinian.

*

O nouă excursie marină cu șalupa *El Che Totin* în canalul *Beagle*, care separă Argentina de Chile, prin compania *Turismo Alternativo*. 800 ARS + 20 ARS taxa portuară.

*

În Argentina și Chile e scump față de Ecuador și Bolivia.

*

La 95 km e Pacificul în vest și la 110 km e Atlanticul în est.

USHUAIA
PUERTA DE ENTRADA A LA ANTARTIDA
The most active gateway to Antarctica
QUE DISTANCIA HAY ENTRE ANTARTIDA Y:
What is the distance between Antarctica and:
USHUAIA (Argentina) 1000 Km.
PUNTA ARENAS (Chile) 1188Km.
Is. STEWART (Nueva Zelandia) 2200 Km.
HOBART (Australia) 2600 Km.
CIUDAD DEL CABO (Sudafrica) 4200 Km.

Jumătate de canal aparține lui Chile.

215 km are canalul *Beagle*. 18 km lărgimea maximă.

Între 30-40 metri adâncime aici; până la 350 metri adâncime spre Pacific.

VIDEO: *Pinguini.*

*

În Arhipelagul *Les Eclaireurs*, insula *Alice*, cu lei de mare, lângă Insula Farului.

Leii de mare: masculii cresc până la 300 kg și 3 m lungime, sunt închiși la culoare; iar femelele până la 180 kg și 2 m lungime. Un mascul are vreo 20 de femele. Femelele sunt mereu însărcinate, iar după naștere, în vreo 10 zile, devin iar însărcinate.

*

Farul, construit în 1919 de *Armada*, este cel mai sudic din Argentina. Dar cel mai sudic far din lume este *Cape Horn*.

*

Oprim pe Insula *Bridges*, după numele familiei Thomas și Luca Bridges, care au venit în 1884 să studieze tribul *yámana*. Au publicat un dicționar de 32000 cuvinte *yámano*-englez.

*

Vânt puternic deasupra. Suntem doar 6 turiști (trei din Rosario, doi din capitală și eu).

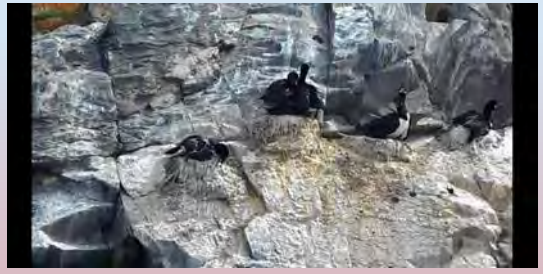

VIDEO: *Cormorani.*

Ghețarii

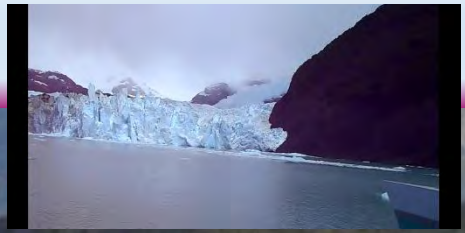

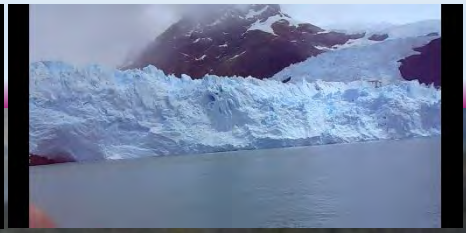

VIDEO: *Viața de gheață.*

31.12.2015

A crescut dolarul. Am schimbat 400$ la 13 ARS bucata.

Zburat de la Ushuaia la El Calafate. 15°C temperatura la El Calafate. Nu e pic de zăpadă, față de Ushuaia.

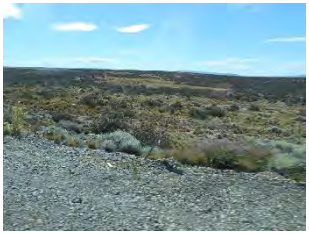

Am coborât în El Calafate, în loc de continuat până la Bariloche cu același avion.

23 km de la aeroport până în orășel, 120 ARS cu autobuzul.

*

Ce plăcut e la căldură! M-am dezbrăcat la cămașă. ¡*Que bueno!*

Teren plat.

Cazat la *Hostel del Glaciar*. 275 ARS pe noapte, pentru 3 nopți.

*

Tradiționalul *mate*, ceai argentinian, pe care-l bei parcă trăgând din narghilea (precum turcii), făcut din planta „mate" (*yerba mate*).

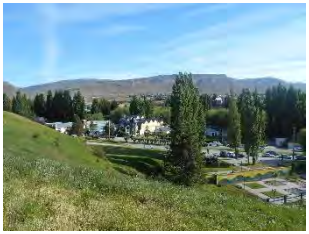

Am băut și eu *mate*.

La început e tare (primul rând).

Se toarnă apă fierbinte peste firicelele de *mate*, într-un ibric (*recipiente mate*) fabricat din dovleac și lemn, apoi se suge cu un pai de metal (*bombilla*).

La al treilea rând mi-a plăcut. Era mai slab. Are efect relaxant.

Este popular în Argentina.

*

Revelion 2016 petrecut în *Bodega Chopen Cerveza Artesanal*, pe Avenida Libertador, 1630, din El Calafate, împreună cu Nadia Roberta Mentes, Ayelen Suarez, Marco italianul și doi francezi, Baptiste și Kévin la aceeași masă.

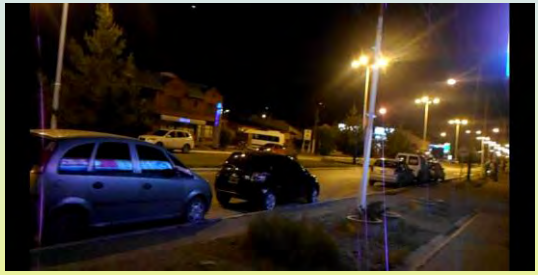

VIDEO: *Revelion cu necunoscuți. Spontan. Exotic. Dar deosebit!*

Am stat până după 1:00 noaptea, când pocneau artificiile afară.

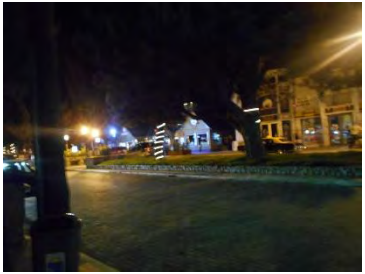

VIDEO: *Baylando y cantando* [Dansând și cântând].

Vreo 30-40 persoane în cârciumă…

Anul trecut celebram Revelionul în Germania.

01.01.2016

Tour Alternativo, 590 ARS.

Lacul Argentinian, 155 metri deasupra mării. Lac glaciar.

Fundul său este sub nivelul mării. Mii de ani în urmă, glaciarii au format o vale, erodând munții. Temperatura apei: 7° la suprafață, 4° în profunzime.

Munții Anzi în zare, îmbrăcați cu zăpadă.

*

Trecem peste râul *Centinela*.

Condori lângă o turmă de oi.

Condorul matur are 3,15 metri lărgimea aripilor și cântărește 14 kilograme; este cea mai grea pasăre zburătoare.

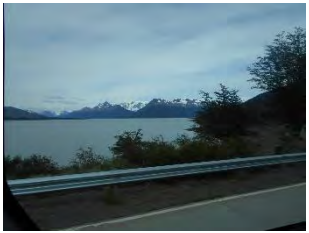

*

Păsări flamingo: albe, maro. Masculul este mai colorat - în general - în lumea păsărilor, pentru a atrage femelele.

*

Popas la *Cabal Gatas*.

Un *guanaco* (asemănător cu lama). Are gâtul lung și se ține după noi să-i dăm de mâncare.

Beau o cafea, că mor de somn după Revelion.

Râul *Mitre*. Apar pomi *ñires*, de tranziție între stepă și pădure.

*

Intrarea în *Parque Nacional los Glaciares*: 260 ARS pentru străini și 160 ARS pentru argentinieni.

30 km de mers.

Fondat în 1937. Nu există coșuri de gunoi. Trebuie să luăm resturile înapoi în El Calafate.

Ajungem la capătul din sud al ghețarului *Perito Moreno* (provincia argentiniană *Santa Cruz*). Coborâm la apă.

*

Fructul *el calafate* seamănă cu măcieșele noastre.

*

Ghețarul *Moreno* este unic în lume. Comparat cu piramidele egiptene.

Trei tipuri de glaciari: care avansează, care stagnează, și care regresează (pierd gheață).

250 km^2 are ghețarul *Moreno*.

Este o gheață compactă, formând cristale, iar efectul optic este închis (albastru).

Glaciarul se comportă ca un râu: curge de sus în jos, pe drumul cel mai scurt.

*

Ghețarul *Upsala* (cu un singur *p*, vechea transcriere a numelui orașului suedez Uppsala, unde se află o renumită universitate, care a sponsorizat primele studii glaciologice aici) este în topire rapidă, dovadă a încălzirii globale.

350 de glaciare există aici.

*

Pământul are axa înclinată la 23 de grade și, prin rotație, se formează forța *Coriolis*.

Această forță, astfel denumită după inginerul francez Gaspard-Gustave Coriolis, acționează perpendicular pe direcția de mișcare a unui corp aflat în mișcare de rotație uniformă, și care generează vântul.

*

Între munți, apa strânsă formează o lagună, care, mărindu-se, curge (dă peste ea). Înghețând, formează ghețarii. Ghețarii sunt transparenți, dar reflectând lumina, apar albaștri.

*

Prin diferite straturi de zăpadă, presate, de asemenea se formează ghețari.

2 metri/zi este viteza ghețarului, 14 km este lungimea lui.

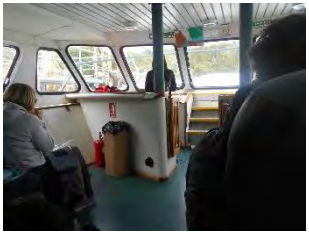

*

Francisco Pascacio Moreno (1852-1919), a fost un explorator (naturalist), care a contribuit la delimitarea dintre Argentina și Chile.

*

În 1810, Argentina a obținut independența de sub Spania, prin Revoluția din Mai, acoperind o serie de evenimente derulate din 18 până în 25 mai la Buenos Aires, în urma cărora vice-regele Baltasar Hidalgo de Cisneros a fost evacuat și a fost instalat primul guvern local (*Primera Junta*).

*

Încă 250 ARS pentru vaporul „Santa Fe". Ajungem lângă ghețar.

VIDEO: *Ghețarul Perito Moreno*.

Ghețarul *Perito Moreno*, format între *Brazo Rico* și *Lago Argentiniano*. 5 km lungime și 60 metri înălțime deasupra apei; 140 metri adâncime în apă.

*

Pentru ghețarii flotanți, 90% sunt în apă și 10% la suprafață. Tocmai s-a prăbușit un flanc din ghețarul cel mare în apă. Minunile naturii!

Ghețarul are trei fețe: sudică, centrală și nordică.

Canalul *de Los Témpanos* este între *Brazo Rico* și *Lago Argentiniano*.

*

Mă străpunge somnul, cucăi prin mașină…

*

Actuala formă, cu o suprafață de 600.000 hectare, a Parcului Național al Ghețarilor, datează din 1971. În 1981, a fost declarat parte din patrimoniul UNESCO.

*

Temperatura medie în timpul verii este de 13.4°C, iar în timpul iernii de 0.6°C.

Vegetația s-a adaptat ciclului scurt de viață la această altitudine de peste 1100 metri deasupra nivelului mării.

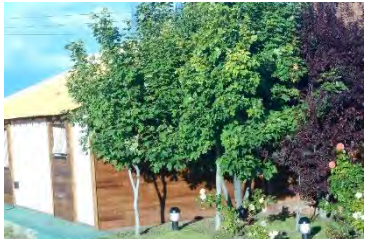

Munții Anzi țin umezeală, producând diverse habitate. Dintre animale, renumită este căprioara anzică (*huemul*), care se hrănește în aceste preerii, și condorul. Trăiesc aici și multe rozătoare. Vulpile roșii și puma sunt mai frecvente.

02.01.2016 - El Calafate

Excursia: *Rios de Hielo - Express* (Râurile de gheață), 1800 ARS.

Ieri, după turul la glaciarul Perito Moreno, am dormit toată ziua și mă trezi recepționerul *hostel*-ului de dimineață, la ora 6, odihnit și bine dispus.

La *Hostel*-ul *del Glaciaro* nu am un lacăt să-mi închid pașaportul și banii într-o cutie.

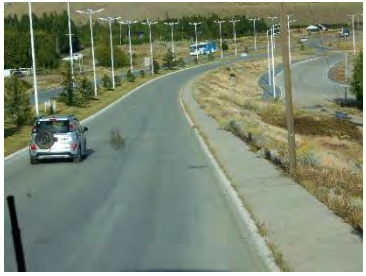

Dar e curat și liniștit. Stăm doar trei persoane în cameră și avem toaletă aparte.

Când te scoli de dimineață, și ai o zi mai lungă în față, parcă trăiești mai mult.

*

Călătoresc intens, dar niciodată n-o să văd totul. Cu cât mai mult, cu atât îmi dau seama că am văzut puțin!

Ieri eram așa de obosit, bolnav chiar, de supraefort și forțareee… încât mi-am zis că n-o să mai plec curând la drum.

… Viața este o luptă permanentă…

*

Un italian la *hostel* îmi zice că:

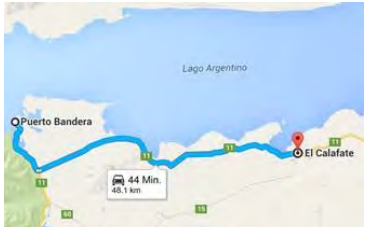

- Jumătate dintre argentinieni sunt de origine italiană. Ei consideră că… *sunt o versiune mai bună ca a noastră!*

*

40 km cu autobuzul până la *Punta Banderas*.

*

Scriu mai dezordonat, pe hârtii, pe bucăți de carnețele, pe ce nimeresc… apoi le unesc într-un jurnal.

Pun semne de întrebare unde nu-s sigur, iar mai târziu mă documentez din cărți și reviste. Cred că-n viitor o să abandonez descrierea…

*

Plătit din nou 260 ARS intrarea în *Parque Nacional*, dar prin alt punct.

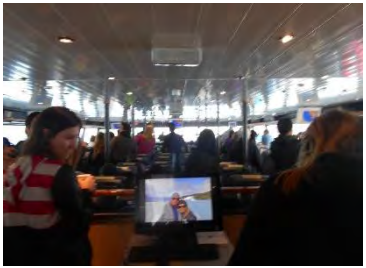

Vom vedea Ghețarul *Upsala*, care se termină în *Lago Argentiniano*, cel mai mare lac al țării.

VIDEO: *O călătorie cu vaporul*.

În vaporul 1 sunt repartizat. Salonul de jos.

*

Apă potabilă în acest lac.

Ne anunță în spaniolă și engleză.

*

Francisco Moreno a fost trimis de guvern în 1877 să exploreze această zonă. El a botezat acest lac *Lago Argentiniano*. Guvernul argentinian l-a răsplătit cu teren în această provincie (Santa Cruz), de 42.000 km^2. Dar Moreno a returnat acest teren statului, cu condiția să-l transforme în parc național.

*

Vedem case, dar acestea-s nelocuite în prezent. Toți munții sunt parte din *Peninsula de Avellaneda* (după numele președintelui de atunci).

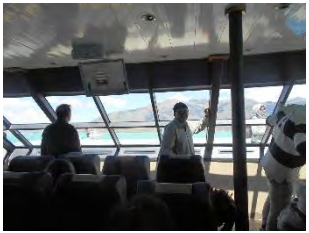

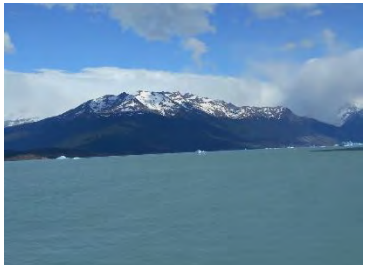

*

Fermierii din zona aceasta au fost strămutați pentru a se forma parcul.

*

În brațul de nord se întrevăd ghețarii mici.

*

[Scriu la repezeală, în vapor, din ce ne explică ghidul. Când nu înțeleg denumirile, înțeleg spaniolii din jurul meu.]

Stau în picioare ca să văd pe geam. N-am prins un loc lângă fereastră. Informații pe ecranul electronic despre GPS (General Position System): 50'13.092 S, 072'58.193 V, plus viteza vaporului *Solo Patagonia*: 31 km/h.

*

Geamurile se umplu de apă, se aburesc.

*

No esta permitido fumar (Fumatul interzis).

*

Un grup de 23 chinezi din Shanghai, la clasa întâi.

Mulți hispanici cu ibricul de ceai *mate*.

*

Lago Argentino este cea mai mare resursă de apă potabilă a Argentinei, având o suprafață de 1.415 km^2, cu o lățime maximă de 32 km, o adâncimea medie de 150 m și una maximă de 500 m.

Apele lacului se scurg în Oceanul Atlantic prin râul *Santa Cruz*.

OGRAFO

*

Chaleco salvadidas = vestă de salvare.

*

Numeroși ghețari mici și medii. Cu binoclul se văd sclipicii granulelor de gheață.

Ghețar cu „fereastră" (găurit), ca la *Window Rock*, în Arizona.

¡Que bello!

*

Ajungem și la glaciarul Upsala. De aproape, îmi pare ca un monstru marin, ieșind din apă cu solzi albaștri, strălucitori și cu gura deschisă, gata să te-nhațe.

*

În final, ghețarii mari.

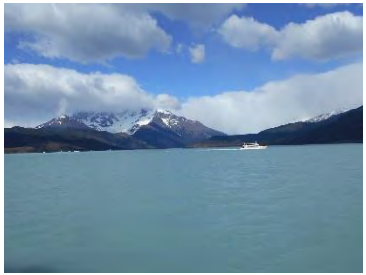

VIDEO: *Printre ghețari.*

Upsala seamănă cu Glaciarul Moreno, dar mai redus, ca un „zid” albăstrui format din valuri înghețate de timp.

Glaciar SECO y en retrocéso.

În valea dintre două vârfuri muntoase, zăpada scursă la vale și umezeala au contribuit la întărirea stratului la temperatură joasă.

*

Ghețarul *Spegazzini*. În același stil ca Moreno și Upsala.

*

Puhoi de oameni pe punte, că n-ai loc să faci poze, rogi pe câte unii să se dea la o parte…

*

M-am bronzat la Polul Sud!

Sunt rumen în obraji de la radiația din Antarctica…

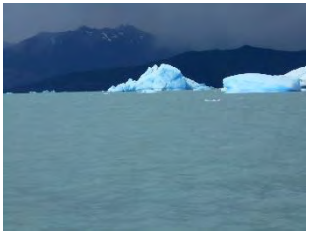

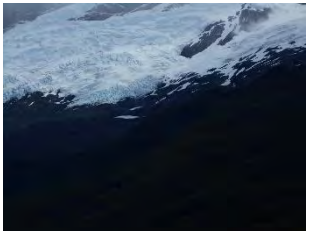

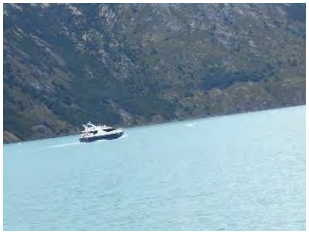

Voiaj prin sudul Americii de Sud

VIDEO: *Reîntoarcerea în El Calafate*.

El Calafate este situat în zona de stepă, caracterizată de vânturi puternice, temperaturi joase iarna și uscăciune (250 mm pe an de precipitații).

Specii de plante adaptate condițiilor (protecție contra vântului și a eroziunii): *Calafate, Mata Guanaco, Mata Negra*.

Altele, provenind din regiuni fitogeografice. Analog, arbori precum *lenga, ciruelhillo, parrilla*.

*

În El Calafate, pe *Avenido Salvador*, carnaval: cu tobe mari și trompete, plus o trupă de dansatori. Toți tineri.

VIDEO: *Dans stradal*.

*

Am cumpărat bilet de avion pe internet ieri.

Am plătit cu *Visa card* americană, la *Aerolíneas Argentinas*: *www.despegar.com.ar*: El Calafate – Bariloche, pentru 3 ianuarie 2015, la prețul de 2.722,24 ARS, la ora 16:25.

*

Plecasem din Ushuaia împreună cu Johannes, din nordul Germaniei venit, dar el avea rezervare la *Hostel*-ul *Ovejero* din El Calafate, iar eu n-am mai găsit loc.

Nu ne-am mai întâlnit…

Am cunoscut lumea aceasta a trubadurilor, voiajorilor de unul singur, a aventurierilor sau vagabonzilor pe glob.

Fără bani sau cu bani puțini…

*

Un părculeț dedicat lui Perito F. Moreno, deschis din 15 februarie 2011, în centrul orășelului El Calafate.

*

La cofetăria „Ovejitas de la Patagonia", comand înghețată din fructul *calafaté* (700 ARS) – de curiozitate.

*

Expoziția „100 Años Jugando" de obiecte, reclame, fotografii, jucării, cărți vechi. 100 ARS intrarea.

*

În perioada 1940-1970, jucăriile din Argentina erau fabricate în întreprinderi mici: intrumente muzicale, soldați de plastic, jocuri de hockey, fotbal de masă, mașinuțe, roboței, jucării din hârtie și celuloid.

Sunt expuse și jucării aduse din China și Japonia.

Ustensile de bucătărie pentru copii.

Miniaturi de mașini, mărci argentiniene: *Rullero, Saxo, Duravit, Gorgo, Juguetal*.

Jucării acționate de vânt.

*

O sală specială dedicată soției fostului președinte argentinian Juan Domingo Perón, Eva Perón: manechine, busturi, poze, cărți, reviste, citate și un ecran rulând cu secvențe din anii 1950.

Maria Eva Durante de Perón, denumită „Evita", s-a născut la 7 mai 1919 în Provincia Buenos Aires.

Se mută în metropola Buenos Aires, încercând să ajungă artistă (era blondă, tânără și frumoasă).

NO PAGUE

CORCEMA
Kodak
FUJI

TELEFONO PUBLICO
FERNET
BRANCA

Colibri
PURKOPP
CERVEZAS
NORTE
CREMA
REX
CALZADO
REX
AGENCIA
LA NACION
BUENOS AIRES

JUGUETERIA

EVITA

EVA PERON

Se căsătorește în 1944 cu Colonelul Juan Domingo Perón în orașul La Plata.

Odată Juan ales Președinte al Argentinei, Evita, prin Fundația Eva Perón, se dedică ajutorului celor umili și „descamisados" (traducere *mot-à-mot*: celor fără cămașă; oropsiților soartei).

Acest lucru îi aduce multă popularitate. Se consideră și „peronistă", suporteră a marelui președinte Perón.

Evita moare la 26 iulie 1952.

„Yo dedico todas las horas del dia para atendera los humildes; para demonstrarles que aqui, en la Argentina, ha terminado esta diferencia, este abismo que separaba pueblo y gobierno..."

[Eu îmi dedic toate orele zilei pentru a ajuta pe cei umili, pentru a le demonstra că, în Argentina, s-a terminat cu diferența și cu acest abis care separă poporul de guvern...]

S-a realizat și un film artistic bazat pe viața Evitei (1996), regizat de Alan Parker după un scenariu de Oliver Stone. Filmul îi are în distribuție pe Madonna, Antonio Banderas și Jonathan Pryce.

Ieșirea din muzeu se face printr-un magazin de anticariat.

*

Cu doi englezi pensionari, Shaughan și Kathleen, la o sticlă de bere, invitat de ei, în localul *Pietro's* din El Calafate.

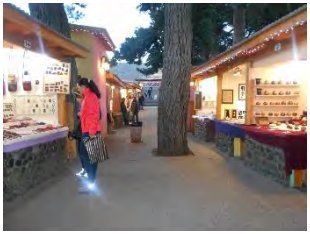

03.01.2016

În Cofetăria Tito, la o cafea cu lapte (35 ARS).

*

M-a apucat și o răceală… acum la drum. Sunt pregătit cu aspirine și antibiotice (amoxicilină).

Mi se întâmplă în fiecare excursie neajunsuri… Trec peste ele cum pot…

*

Un nou zbor, 1691, pe ruta El Calafate - San Carlos de Bariloche, 1h 40 min. Curios, îl reîntâlnesc pe Johannes în aeroport, apoi în același avion. Îmi spune că-n hostelul său, *Ovejero*, i s-a furat sacul de dormit, iar unui italian banii…

29° în Bariloche.

Voiaj sudic. 20 km, 12 pesoși (ARS) cu autobuzul 72 (*colectivo*) de la aeroport în oraș.

*

În San Carlos de Bariloche, Argentina, cazat la Hostelul *Alpino*, în plin centru al orașului, camera 6, cu 3 paturi. Sunt singur deocamdată. 300 ARS/noapte. Am baie, pe când în cameră la Ushuaia nu aveam. Iar micul dejun este inclus în preț.

*

Mă simt bătrân. Abia am rezistat la *hostel*-ul din Ushuaia. A fost un chin… Voiam să mă întorc mai repede acasă… O lună de zile de peregrin la capătul pământului… *solo voce*… mi s-a părut greoi… mai ales că mereu am scris, mereu mă documentam…

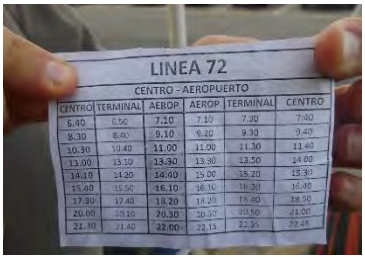

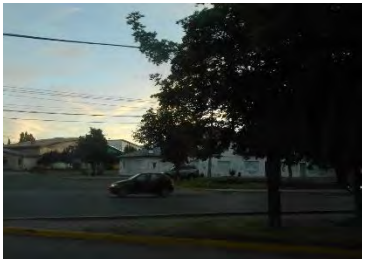

*

În restaurantul *El Boliche <de Alberto>*, beau bere Quilmes Cristal din Bariloche și mănânc plăcintă cu brânză și *cebolla* (îmi spune ospătara). Mă, ce înseamnă *cebolla*, ce plantă miraculoasă? Când colo… ceapă! Ospătara râde.

*

Orașul Bariloche a fost fondat de Carlos Wiederhold, care în 1895 a construit prima casă pe aceste meleaguri. Guvernul teritoriului Río Negro, la 3 mai 1895, oficiază fondarea orașului, alocând 400 hectare din Parcul Național Nahuel Huapi, pentru „Satul San Carlos de Bariloche”, nume care este adoptat prin decretul din 26 iulie 1927.

În prezent, Bariloche este un centru turistic argentinian important. Diversitatea terenului permite activități diverse, precum: schiat, *snowboarding*, *snowmobiling*, *rafting* pe râuri, pescuit, golf, mersul pe bicicletă, urcatul pe munți, croaziere pe lacuri etc.

Frumuseți naturale extreme, exotice, unice – la poalele Munților Anzi.

*

Există o importantă comunitate germană în Bariloche. Am văzut la Gallup, pe canalul 48, History 1, marțea de la 8 la 9 seara, în noiembrie 2015, documentarul „Hunting Hitler", realizat de Tim Kennedy (din Forțele Speciale Americane), împreună cu arheologii Philip Kiernan și Daniel Schavelzon, în

jungla argentiniană, căutând urme ale naziștilor. Ei presupun că Adolf Hitler n-a comis suicid în 1945 în buncărul său din Berlin, ci s-a refugiat în Argentina.

*

Donat cărți co-autorate de mine și Dr. W. B. Vasanta Kandasamy: două la Biblioteca de la Universidad Nacional de Río Negro, din San Carlos de Bariloche și două, prin poștă, la Secretaría de Ciencia y Técnica de la Universidad de Buenos Aires.

*

Când ți se interzice un lucru, ai impresia că e miere, iar când ești obligat să-l faci, crezi că e fiere!

Așa e psihologia umană, paradoxistă: întotdeauna opusul este mai bun!

Micul circuit și Catedrala montană

04.01.2016

¡Semana de la aventura Bariloche para me!

470 ARS *Circuito Chico y Cerro Catedral* [Micul circuit și Catedrala montană].

De la ora 9:00 la 17:00.

Ne strâng pe toți de la hoteluri și *hostel*-uri într-un autobuz cu 24 de locuri.

N-aveam nimic aranjat în Bariloche.

Am schimbat și *Hostel*-ul *TangoInn* în care făcusem rezervarea, cu *Alpino*.

*

Mi-era teamă că n-o să găsesc repede excursii în împrejurimi.

Dar noroc cu recepționerul Marco, de la *Alpino Hostel*, foarte amabil și expeditiv.

Zâmbește când îi vorbesc. Zice că sunt… portughez!

*

Isabel este ghida.

60 km în jurul orașului.

1940 m înălțimea munților.

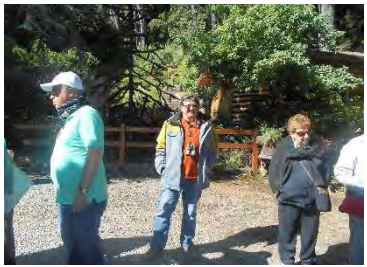

Opriri: în *Cerro Campanario*, o oră. Lacul *Perito Moreno*. Plaja *Copacabana*. Biserica *San Eduard*. Resortul de Schi.

*

800 m deasupra mării.

¡Impresionantes peisajes!

½ oră în teleferic, pe 600 m lungimea, și la 6 m înălțime.

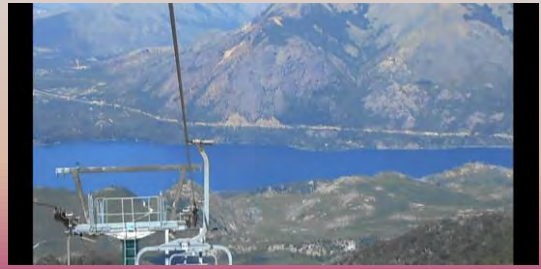

VIDEO: *Telefericul*.

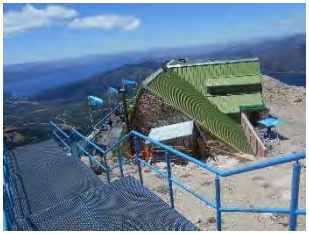

Panorama: *¡Como una picturita!* [Ca o… picturică!]

*

Am întâlnit un tip din Tennessee, împreună cu partenera lui, o mexicancă. Lucraseră un an în Australia, au strâns bani, și-acum călătoresc până îi termină. Apoi, iar muncesc, economisesc și iar la drum. Uite ce viață nomadă! Desigur, au *job*-uri mărunte…

*

Cordiliera *Cuyín Manzano*, plus vârful maxim cu același nume, de 2.220 metri. Lacul *Nahuel Huapi*. Peninsula *San Pedro*. De la Crucea Catolică din vârf se vede Insula *Huenul*, Hipodromul, *Centro Atomico* (cu o centrală atomică), *Playa Bonita*, lacul *Nahuel Huapi*.

Parcă era un tablou, un pastel de culori totul...

VIDEO: *Yo soy con mi amiga Daniela.*

*

Punctul de vedere panoramic. *¡Sorprende la Vista!* exclamă Daniela.

Laguna El Trébol. Lacul Perito Moreno, la 765 metri deasupra nivelului mării. Hotel „Llao Llao”.

Albastrul închis, mustos, al lacului mă impresionează. Zici că-i tablou, nu imagine reală.

*

Alt punct panoramic este la Parohia *San Eduardo*, cu fresce și picturi executate de Raul Soldi.

*

De-a lungul lacului *Nahuel Huapi*, *Playa Bonita*, Portul *Moreno*, apoi altă plajă, *Serena*, până la telefericul de la Masivul *Companario*, care se ridică la 1.050 metri altitudine. Aici se află o cruce de metal în memoria primei slujbe celebrate de *Monseñor*-ul Andrea, la 2 februarie 1930.

Panoramă minunată: peninsulele *Llao Llao* și *San Pedro*, Insula *Victoria*, lacurile *Perito Moreno* și *Nahuel Huapi*, vârfurile: *Otto* (1.405 m) *Catedral* (Nord 2.405 m, Sud 2.388 m), *Capilla* (1.944 m), *López* (2.076 m) etc.

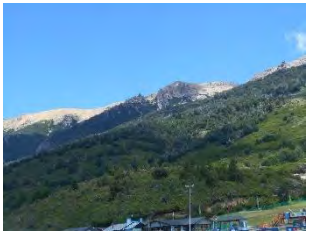

*

La *Cerro Catedral*.

Se aude o muzică germană din restaurantul „Helados”.

Există o școală de schi și snowboard.

Muntele Catedrală (datorită formelor stâncilor sale) este cel mai dezvoltat centru sportiv de iarnă din America de Sud.

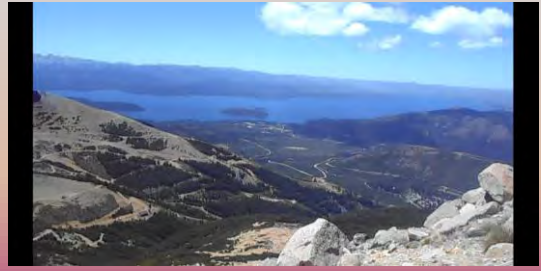

VIDEO: *Cerro Catedral*.

Folosit intens în ultimii 60 de ani. Conține 600 hectare de pârtii schiabile, un stadion, un parc, multe creste, 120 km de cablu teleferic cu 39 de lifturi, putând transporta 35.000 de pasageri pe oră.

Plus, 21 de cabane de munte.

De la *Virgen de las Nieves* (Virgina zăpezilor) în fața centrului de Salmonicultură, la poalele muntelui se află *Villa Catedral*, care poate găzdui 3.000 de persoane.

Telefericul urcă 1.800 m, pe o distanță de 3.200 m în 15 minute, având 25 de cabine-capsulă, până la *Punta Nevada*,

De acolo, se poate lua un alt teleferic, care duce până la *Punta Princesa*, având o cofetărie într-un restaurant-bar.

VIDEO: *Cerro Campanario.*

Punctul cel mai de sus, cu splendide imagini ale locurilor, munților și pădurilor patagonice.

*

Denumirea de „patagón” a fost dată de Magellan, fiindcă, în timpul voaiajului său, indigenii pe care i-a întâlnit erau mai înalți decât europenii de atunci, și i-a numit „gigantici”.

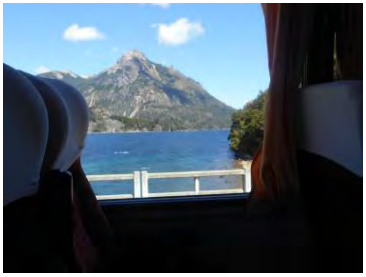

Deci, Patagonia înseamnă *tărâmul giganților*.

FOTO: *Un câine uriaș, rasa San Bernard, cu un cap mare ca de taur și labe de leu.*

*

În *Catedral Nuestra Señora del Manuel de San Carlos de Bariloche*, slujbă, luni seara la ora opt și jumătate.

Imaginea Virginei Maria, mama lui Isus, venerată ca *Santa Maria de Achao*, sculptată de Milton Muñoz, din insula Chiloé, Chile. Replica statuii a fost adusă la 6 iunie 2004 în Bariloche.

*

În 1670, preotul iezuit Nicolás Mascardi a înființat Misiunea „Nahuel Huapi" împreună cu un grup de indieni *Poya*, constituind prima misiune evanghelizatoare. Între 1672-1717, această misiune a fost prezidată de imaginea „Celei mai sfinte Virgine" adusă din „Alto Chile".

*

Catedrala din Bariloche a fost construită în anul 1946, având ca arhitect pe Alejandro Bastillo.

Vitraliile și desenele pe piatră albă au fost opera lui E. Thomas, reprezentând istoria locală.

*

La ora nouă seara în Bariloche este lumină ca ziua.

Câțiva băieți joacă fotbal lângă catedrală.

Doi îndrăgostiți stau îmbrățișați pe iarbă, iar eu, pe o bancă, îmi scriu jurnalul.

Părinții își dau copiii în leagăne.

Pentru o lună întreagă am întrerupt contactul cu lumea (telefon, e-mail, scrisori, internet).

¡Pace sufletească!

Din când în când e bine să mai mori un pic…

TAGE
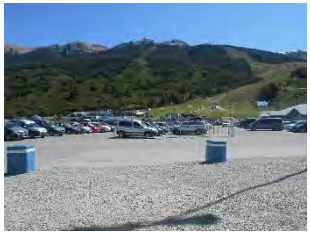

farmacia

Che

SCUM

Cerro Tronador

05.01.2016

615 ARS excursia *Cerro Tronador*, plus 120 ARS re-intrarea în *Parque Nacional*.

Cu vanul prin Bariloche… Căsuțe de lemn, în stil vechi.

Ne îndreptăm spre munți. Vârful *Otto* se vede. Lacul *Gutiérez*, care comunică cu lacul *Nahuel Huapi*.

Cerro Catedral este un masiv care are forma unei catedrale.

*

Fiesta del Colectivo are loc în noiembrie, când toate minoritățile din Bariloche prezintă cultura lor.

Tehuelces sunt indigenii de aici. Ghidul, Fernando, de origine germană, zice că trăiesc aici și familii de români.

*

35 km de asfalt, apoi 50 km pe un drum de țară.

*

Pe *Tronador* se depune zăpadă de 1 - 1,5 metri iarna.

Lacul *Mascardi* comunică cu Atlanticul. Între lacuri, este pampa.

Râul *Manso* [calm, în spaniolă] curge în Pacific, trecând prin Chile.

Tronador aparține: jumătate la Chile și jumătate la Argentina.

*

Intrarea în *Parque Nacional*: 120 ARS (străini), 100 ARS (MercoSur: Brazilia, Argentina, Venezuela, Bolivia, Paraguay, Uruguay, Chile) și 70 ARS (argentinieni).

*

Policia Militar del Frontiera.

Plaja Neagră.

Zona de Camping.

Oprim în *Los Rapidos*. Culori clare. Fără parfum. Păduri înalte, umbroase. Fauna din această zonă:

Gato Huiña = animal local, seamănă cu râsul;

Jabali = porc sălbatic;

Huemul = un fel de căprioară, pe punct de extincție;

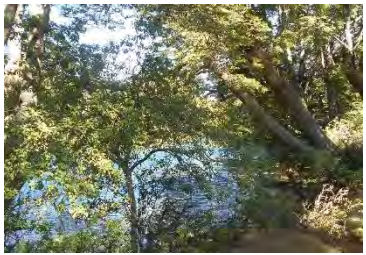

Pudú = animal mic;

Puma;

Carpintero Pantagonica = pasăre cu capul roșu.

*

Apa lacului e liniștită ca oglinda, de culoare turcoaz. Insula *Corazon*.

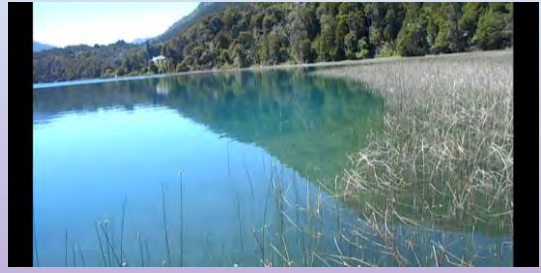

VIDEO: *Lagună.*

Hotel *Tronador*, al familiei belgiene (flamande) Verenbrughen.

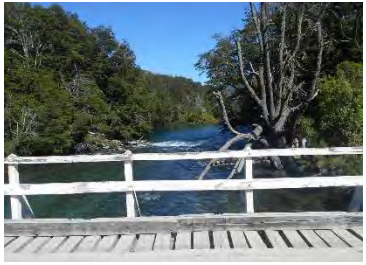

Rio Blanco.

Arbori de 25-30 m înălțime, ce se hrănesc prin partea de sus, nu de jos – unde sunt roci vulcanice.

*

Pampalinda. Ajungem la *Garganta del Diable* [Cascada Diavolului].

Muntele *Tronador* este de origine vulcanică. Altitudinea maximă a *Tronador*-ului este de 3.478 m. De aici izvorăște râul *Manso*.

Lacurile din zona Bariloche provin din acțiune glaciară.

*

Bariloche are 135.000 de locuitori și aparține districtului *Río Negro*.

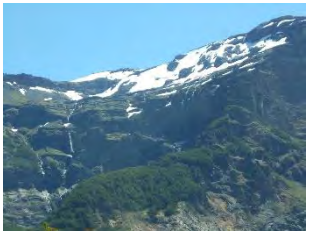

Ne aflăm în apropierea graniței cu Chile.

Ghețarul *Tronador* [„furtună”, în spaniolă, pentru că erupe cu zgomot puternic, iar indigenii îl numiseră *Anon*] se topește și curg șapte-opt șuvoaie subțiri în timpul verii.

*

Am băut apă rece ca gheața (*gelada*!) din pârâul cascadei. Am dat și pe față, să mă înviorez.

*

25 de minute urcatul și 25 de minute coborâtul la și de la cascadă. În fine, ajungem spre punctul final.

La Glaciarul *Manso* (de 100 m grosime), sus, și Glaciarul *Ventisquero Negro* (6 m deasupra apei, 15 m în apă), jos.

Zăpada se acumulează, se presează strat cu strat și se întărește, formând ghețari.

*

Pentru că s-a amestecat cu roci negre vulcanice, ghețarul a devenit negru. Neprivind atent, nici nu-ți dai seama că e un ghețar.

Iată că, pe lângă lebede negre (văzute în India), plaje negre (în Arrayanes, Hawaii și Tahiti), există și ghețari negri (în Argentina).

Paradoxismul natural!

*

Fiecare excursie în Bariloche durează o zi. Mi-am făcut program. Totul organizat și plătit de la *hostel*. Tarife fixe.

Mă scol la 8:00. Până la 9:00, beau *café con leche*, *sin azucar* [cafea cu lapte, fără zahăr] și două felii prăjite de pâine, unse cu gem.

În jurul orei 9:00, vine autobuzul și mă ia. Trece și-i strânge pe toți turiștii înscriși la acea excursie.

*

… Mă întorc seara pe la 5-6, plătesc chiria pe noaptea următoare, apoi iar o iau pe strada principală, *Mitre*, care-i aproape și de *Alpino Hostel*-ul meu, la o promenadă.

Lume multă când se înnoptează pe trotuare, ca-n Craiova, pe Unirii.

Mănânc la un restaurant, beau o bere sau îmi cumpăr o înghețată.

*

Iarna e frig în Bariloche, în jur de -5°C, dar bate vântul continuu, făcând temperatura să fie resimțită cu încă 5-6 grade mai mică.

FOTO: *Natură de gheață.*

Insula Victoria și Pădurea din Arrayanes

06.01.2016

La Isla Victoria y Bosque de Arrayanes. 650 ARS + 120 ARS intrarea iar în Parcul Național, plus 32 ARS taxa de îmbarcare pe vapor.

*

În Bariloche este vară acum. Oamenii umblă în pantaloni scurți și tricouri. Doar dimineața și seara-i răcoare.

*

La *hostel* mă numesc tipii… *El Rumano*!

*

Colectarea reziduurilor în oraș se face pe două categorii, observ: seci și umede!

Am întâlnit destule persoane din Buenos Aires, strămutate în Bariloche, unde lucrează pentru industria turistică: 99% din venit. Mai există fabrici de ciocolată, pulovere în oraș… dar tot pentru turiști.

Și un Centro Atomico funcționează.

*

În urmă cu o săptămână, aș fi vrut să mă întorc cât mai repede acasă. Acum… doresc să mai rămân!

*

E frumos Bariloche (avea dreptate prietenul Diego Rapoport), și bun pentru retras la pensie.

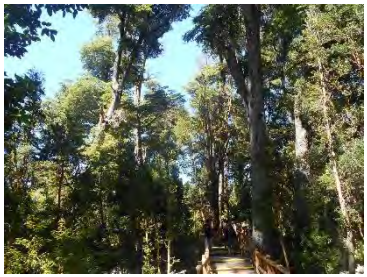

Natural. Verde și albastru.

¡Me encanta!

Într-o înflorire economică și explozie demografică. Punct de atracție, ca într-un sistem dinamic neutrosofic, unde să stai și să meditezi, privind azurul infinit al lacurilor și vernilul mustos din jur.

*

Tot cotrobăi prin sudul Pământului…

*

În micul port *Pañuelo* din Bariloche, de unde ne îmbarcăm pe vasul *Cau Cau*.

Cinci autobuze își descarcă pasagerii în acest catamaran cu două nivele.

Pañuelo = batistă, basma în spaniolă.

*

Păsări albe, *gaviota* [pescărușI], care-ți mănâncă din mână, zboară după vapor.

*

Prezentarea siguranței călătorilor: există cinci porți de evacuare în caz de urgență.

Navigăm pe *Lago Nahuel Huapi*, ce are o suprafață de 55.700 hectare.

VIDEO: *Lacul Nahuel Huapi.*

Este cel mai mare lac din această regiune, lacuri care sunt conectate între ele, iar prin Râul *Limay* ajung la Oceanul Atlantic.

*

Întregul *Parque Nacional* are 710.000 hectare și este protejat de lege începând din anul 1934.

*

Cau = pescăruș, în limba *mapuche*, iar *cau cau* = pescăruș mare. Curios cum se exprimă un lucru mai mare, în mapuche: repetând cuvântul.

Nahuel = tigru; *Huapi* = insulă (tot în *mapuche*).

*

Insula Victoria are 20 km lungime și lărgime maximă de 4 km.

Adâncimea maximă – 464 m. Adâncimea medie – 240-250 m. 4°C are apa vara și 14°-15°C iarna.

Pești care trăiesc în ea: *truchea* [păstrăv], de două tipuri: curcubeu și maro.

În partea cealaltă a lacului se află Republica Chile.

*

Vamos al Puerto Arrayanes [se citește *arajan* în Argentina și *araian* în Spania].

*

Conform geologilor, acum 10.000 de ani, această zonă sculptată de glaciari și râuri de gheață a dus la adâncirea văilor și bazinelor, iar datorită schimbării vremii, ghețarii s-au topit.

Pădurea, treptat se reduce în stepă…

*

Avem trei ghide pe vapor, dar numai în spaniolă. Una dintre ele, Ana, are numele de familie terminat în -*iuk*. Îmi spune că bunicul ei a emigrat din Ucraina înaintea ultimului război mondial.

VIDEO: *Pe vaporul Cau Cau.*

*

Se vede Peninsula *Quetrihué*.

Coborâm, pentru 40 de minute, la *Parque Nacional Los Arrayanes*.

Faună: *huillin* (nutrie), *maca grande* / *huala* (rața sălbatică) și *cauguén cabeza gris*, *chucao*, *rayadito, pudú*; și flora: *coihue*, *helecho*, *arrayán* ș.a.

Arrayán [mirtul] se înmulțește prin semințe, vlăstari și rădăcini.

*

Facem un circuit de 800 metri în Peninsula *Quetrihué*.

Tot în limba *mapuche*: *quetri* = *arrayanes*; *hué* = loc, spațiu. Deci *Quetrihué* înseamnă "locul cu mirt".

*

Căsuța de bambus: cu artizanat și cofetărie.

Cobor și pe plaja neagră *Arrayanes*, din aceeași peninsulă, tot de origine vulcanică.

VIDEO: *Plaja neagră.*

*

În Patagonia, prezența umană s-a manifestat de acum 13.000 de ani. Colonizarea europeană a acestei zone largi a început în secolul XVI. După formarea statelor naționale Argentina și Chile, indigenii *Mapuche* au trăit împreună cu europenii coloniști.

Coloniștii erau spanioli, italieni, germani și alții, într-o perspectivă interculturală.

În prezent, societatea *Mapuche* participă direct în administrarea resurselor de pe vechiul lor teritoriu.

*

Strămoșii *Tegulches*, de acum 3.000 de ani, erau nomazi și se întindeau de la provincia Buenos Aires până în sud. S-au descoperit picturi rupestre de atunci.

În 1880, Benjamin Victorico numește insula Victorica, apoi în 1902 este schimbată în Victoria.

Coborâm pe insulă, în Portul *Anchorena.*

În 1902 Aron Felix Anchorena a coborât la sud de râul Colorado, care desparte Patagonia de nordul Americii de Sud.

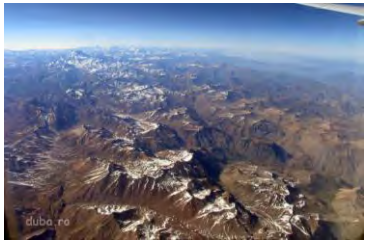

{Există două râuri diferite, amândouă numite Colorado, unul în SUA și altul în Argentina!}

*

Pe *Caminata Larga* (Drumul Lung), de 9 km.

*

Coniferele, în special pinii de pe insulă, au fost introduse la fel ca peștele *truchea* - aduse din altă parte.

Sequoia, Arborele Gigant (cel mai înalt de pe planetă), are 500 m înălțime, trăiește 100 de ani și a fost adus din Statele Unite.

*

Cordiliera Anzilor, cu 1.800 m înălțime.

Ghidul ne povestește legende *Mapuche* despre aceste locuri.

*

Multă pulbere de nisip. Înghițim la praaaf... pe cărare…

*

Un semi-parazitism și o semi-simbioză în trei: un arbore, o plantă care crește dinăuntru lui (*quiltral*) și-o pasăre (*pica-flor*) cu ciocul lung, care face polenizarea.

*

Pe plaja Antepuerto ne odihnim o oră. Fac baie, dar apa e rece ca gheața. Puțini se bagă în valuri.

*

La ora cinci, după masă, ne întoarcem cu catamaranul de la *Puerto Anchorena* înapoi la Portul *Pañuelo*, și-apoi cu autobuzul la Bariloche.

*

În Parcul Național *Nahuel Huapi* trăiesc și se înmulțesc specii de animale unice, care nu mai există în alte părți ale planetei:

- *Rana del Challhuaco* (*Atelognathus nitoi*), amfibiu, cu picioare scurte; broască insectivoră terestrial și ierbivoră acvatic;
- *Tuco tuco* (*Ctenomys sociabilis*), rozător, trăind subteran, și în colonii;
- *Huillin* (*Lontra provocax*), vidră de 120 cm lungime, ce se hrănește cu crustacee; această vidră este emblematică Parcului și protejată.

*

Dintre plantele unice:

- *Senecio del Cerro Carbón* (*Senecio carbonensis*), un arbust ce trăiește în Munții Anzi, la înălțimi între 1500 – 1750 m.

*

În lacul *Nahuel Huapi*, 55.700 hectare sunt ocupate de apă.

Ca păsări de apă dulce răspândite în zonă mai sunt:

- Cormoranul imperial (*el cormorán imperial*, *Phalacrocorax atriceps*), remarcată aici prima dată în anul 1938;
- Rața torentelor (*el pato de los torrentes*, *Merganetta armata*), care trăiește în râuri rapide de munte și se hrănește cu insecte acvatice.

*

Mai mult de 100 de plante, provenind din părți diverse ale lumii, au fost introduse în insula Victoria, aflată în mijlocul lacului *Nahuel Huapi*.

*

În anul 2005 s-a definitivat reîmpădurirea (*Vivero Forestal)*, extinzându-se arborii nativi în zonele defrișate.

Pe lângă păduri omogene, sunt și păduri de arbori amestecați: chiparoși, *coihue* și *ñire*.

*

Pornind de la Istmul *Quentrihué*, arborele *arrayán* (*Luma apiculata*) are coaja parcă e dată cu vopsea, ca scorțișoara… oranj-galben-roșiatică.

Trunchiurile lor, unul lângă altul, alcătuiesc parcă o galerie de artă. Curios că florile sale albe, vara, produc toamna fructe negre, strălucitoare.

Arráyan-ul ajunge până la 15 metri înălțime, dar în Parcul Național *Los Arrayánes* (de 1753 hectare, înființat în anul 1974) sunt și exemplare care au 400-500 de ani!

*

Habitatele lor sunt clasificate drept *Micro-Endemice*.

*

Suprafața Parcului Național *Nahuel Huapi* este de 717.261 hectare și este situat între *Neuquen* și la vest de *Río Negro*.

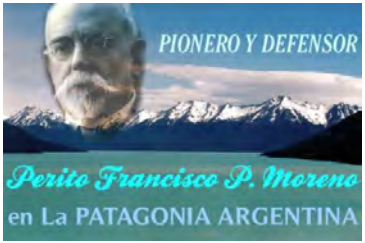

Începutul său datează din 1903, când *Perito* (= specialist, în spaniolă) Francisco Pascasio Moreno a donat 14,5 km^2 statului argentinian pe latura vestică a Brațului Blest în lacul Nahuel Huapi. În 1922, acest sector e declarat *Parque Nacional del Sur*. Parcul actual este limitat de râurile *Villegas*, *Ñiriguau*, *Limay* (în est) și *Manso* inferior (în sud). Pe marginea parcului se găsesc orașele: *San Carlos de Bariloche, Villa La Angostura, Dina Huapi*, și două sate: *Villa Mascardi* și *Villa Traful*.

*

Trei eco-regiuni distincte se întâlnesc aici:

1. *Platoul Anzic Înalt*, la altitudine de peste 1.600 m, cu munți stâncoși și glaciari; unde trăiește ca specie rară *cuye amarillo* (*Oxalis erythororhiza*);

2. *Pădurea*, unde se găsesc arbori rari: *coihue*, crescând la 900 m altitudine; *lenga*, la altitudine de 1.500 m; și *ñire*;
3. *Stepa*, cu climat uscat, în văile dintre munți; numită și semi-deșert, cu plante rare precum: *quilembai*, *neneo* și *coirones*.

*

Biblioteca *Sarmiento* din centrul Bariloche-lui, lângă Muzeul „Patagonia". O carte „Entre Libros y Sueños" („Între cărți și vise"), despre „Historia de la Biblioteca Popular Sarmiento de Bariloche, 1928-2008", de Laura M. Mendez și Julia A. Vives.

În bibliotecă se pot doar consulta publicațiile la *Salon de Lectura*, nu se împrumută acasă.

Tot aici este și o „Sala de Teatros”, unde se țin spectacole de teatru, muzică, dans, cinema, conferințe ș.a.

Materiale pe suport de hârtie sau electronice (CD, DVD, video). Colecții generale, pentru copii, ficțiune literară, școlare, referințe științifice și, în special, despre zona patagonică.

VIDEO: *Scaldă… patagonică.*

Două zile în Chile

07.01.2016

¡Viva la Experiencia! O nouă aventură: o excursie de două zile în Chile, la Puerto Varas, prin agenția turistică „TuriSur", 420 $.

¡Adelante!

Ajunsesem prea aproape de Chile (în Ushuaia, El Calafate, Bariloche) ca să nu mă tenteze o nouă țară, a 49-a de vizitat.

*

Jorje, din Columbia, mă încurajează, fiindcă întreb mereu când nu înțeleg corect sensul în spaniolă:

¡Preguntando se llega a Roma! [Întrebând, ajungi la Roma!]. La fel ca și-n *Morometii* lui Marin Preda: te descurci cu întrebatul…

I am busy visiting! [sunt ocupat vizitând].

*

70 de turiști vom trece granița în Chile. Ghida, Silvia, ne conduce cu autobuzul din Bariloche la Puerto Pañuelo, 25 km, pe aceeași rută ca și ieri. Plătim 32 ARS taxa de port.

*

20°C temperatura la Bariloche. Completez un formular de ieșire din Argentina (*Tarjeta Unica Migratoria*) și altul de intrare în Chile (*Bienvenido a Chile. Declaración Jurada*).

*

Măsuri de securitate: despre veste de salvare + bărci de salvare.

Puerto Pañuelo – Puerto Best cu katamaranul, o oră și zece minute.

Bate vântul de est, care este încărcat cu praf și cenușă vulcanică.

Frontul katamaranului este plin de geamantane grele.

*

Chile și Argentina au același fus orar.

Cu mâinile întinse în sus, ținând biscuiți, facem poze cu pescărușii care, din zbor, îți înșfacă biscuitul din mână.

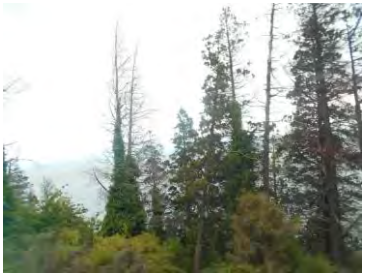

*

Trecem pe lângă insula *Centinela*, unde Perito Moreno a fost îngropat.

Navigăm pe brațul *Blest*, spre vest, al lacului *Nahuel Huapi* (suprafața de 570 km², adâncimea maximă fiind de 460 m), circa 25 km, timp de o oră.

Vârful *Tronador* în stânga se zărește, limpede.

*

- Un tip va traversa Anzii cu bicicleta, anunță ghida, și un ropot de aplauze izbucnește.

*

Puerto *Blest* a constituit punctul de intrare al indigenilor, misionarilor și coloniștilor în lacul *Nahuel Huapi*, venind dinspre Chile.

Unul din cele mai ploioase locuri (3000 mm pe an).

Pădurea, verde permanent.

Arbori înalți, dar și pitici, liane și alte plante cățărătoare, mușchi și licheni, ierburi…

*

Nu avem timp să vedem, în *Puerto Blest*, cascada *Los Cántaros* [Ulcioarele], și nici pădurea tropicală *Valdiviana*, și nici zada veche de 1500 de ani.

*

Cu două omnibuze, 3 km până la Puerto Alegre.

Râul *Frías*, în culori specifice de smarald, născut din apele glaciarilor de pe muntele *Tronador*.

Un verde spectaculos!

*

Navigăm pe lacul *Frías* (suprafața de 5 km², adâncime de până la 80m), doar 15 minute, la cele două vămi.

Culoarea se datorează rocilor pulverizate din cauza forței de frecare a ghețarilor alunecând.

Muntele *Tronador* se vede în față ca un rege alb tronând peste zări.

*

La *Puerto Frías* facem vama argentiniană (*Paso Internacional Perez Rosales*).

Din nou în autobuz *TurisTour*: 29 km, timp de 1h 30min. Traversăm Anzii în: autobuz, vapor, autobuz, vapor, autobuz (de la est la vest).

Drum greu, nepietruit, în pante, cu serpentine…

*

În *Parque Nacional Vicente Pérez Rosales*, *Republíca Chile*! *Lago Chileno*. Râul și Valea *Peullea*.

*

240 zile pe an plouă în acest parc. 3554 m înălțime vârful *Tronador*. 223.000 de hectare are Parcul chilian.

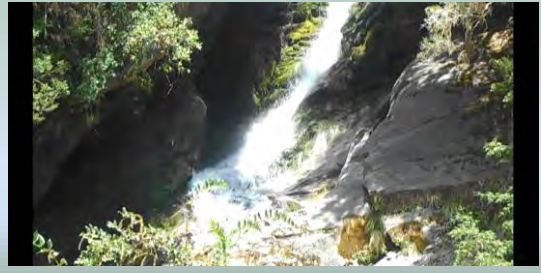

VIDEO: *Cascada Las Mellizas*.

*

Cascada *Bienvenida* o vedem de pe podul *Bienvenido*. Oprim și la Râul *Peulla*, cu o albie largă, pietroasă, dar secat.

*

În restaurantul hotelului *Natura*, din *Peulla*, Chile.

Destul de scump și-n Chile…

1 USD = 680 pesoși chilieni.

*

Din *Puerto Puella*, cu vasul *Lagos Andinos*, spre *Puerto Petrohué*, la 60 km, în Lacul *Todos los Santos* [Toți Sfinții], de suprafață 187 km², 340 m adâncime maximă, 120 km linia costală, 152 m deasupra mării.

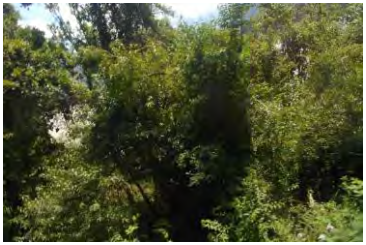

Căpitanul katamaranului este Andreas Victor Eduardo.

Lac descoperit în 1636.

Ce verde e apa!

*

Am făcut zilele acestea la croaziere pe lacuri… să-mi țină pe-un an de zile! Stau la fereastră, privesc smaraldul apei, și-mi aștern pe hârtie jurnalul.

*

Singurul mod de-a te deplasa în acest parc este… pe lac. Nu există străzi sau poteci.

105 proprietăți private există în parcul național *Vicente Pérez Rosales* – persoane care nu au vrut să-și vândă terenurile.

*

Vulcanul *Osorno* a erupt ultima oară în 1835.

20 cratere laterale are vulcanul *Puntia Guda*, de 2490 m înălțime, vulcan dormind. În formă conică.

Alt vulcan: *Punte Uno*.

Vulcanul *Villarica* este în partea centrală a țării, similar lui *Osorno*.

*

Insula *Margarita*, 117 metri lungime. Insulă privată, cu o casă rotundă. Din 1913, aici este operată firma de care aparține și katamaranul.

*

1h 40 min prin lacul verde, înconjurat de lanțuri muntoase – ca o căldare.

*

De la *Puerto Petrohué* la *Puerto Varas* cu alt *bus*, numărul 19, tot 59 km.

Trecem pe lângă Lacul *Llanquihué* (cu suprafața de 877 km și 320 m adâncime).

*

E multă trambalare și cu excursiile astea… Prăfuit, transpirat, obosit…

Grăbit să pozezi fiecare moment, să vorbești cu oamenii, să schimbi păreri, să fii curios…

Notez repede, să nu uit. Șterg, mâzgălesc, adaug, refac.

Mă gândesc că mă așteaptă, întors la lucru în State, o tonă de mesaje!

*

Râul *Petrohué* are 36 km lungime. *Petrohué* (în limba *temuche*) înseamnă "locul de fum".

VIDEO: *Râul Petrohué.*

Următorii 53 km sunt, în sfârșit, asfaltați. Drumul internațional 225.

*

Vulcanul *Calvuco* se vede în față. Acesta a erupt în aprilie 2015. 2003 m înălțime.

Calvuco este cuvânt indigen și înseamnă „apă azură", pentru că băștinașul care l-a văzut întâi a găsit o lagună cu apă albastră.

*

La început, conform unei teorii, a existat un singur lac care s-a extins prin diferite erupții vulcanice.

Llanquihué = loc profund, în limba indigenă.

Primul vapor ce a navigat în Puerto Varas a fost „Santa Rosa", construit în Valdavia.

*

Regiune ploioasă (2500 mm pe an), așa se explică acest verde pronunțat în jurul nostru.

Autobuzul merge lin, acum, șoseaua e dreaptă și largă.

*

La *Rio Pescado* trăiesc multe familii de origine germană. Din 1852 a început emigrarea germană. Un club german în Puerto Varas, din 1885.

30.000 de germani au venit.

*

Vulcanul *Osorno* se situează pe marginea lacului *Llanquihué*. Ascensiunea vulcanului începe în localitatea Ensenada.

VIDEO: *Vulcan.*

VIDEO: *Cântăreț stradal.*

Unul dintre craterele sale, *La Burbuja*, are 1300 m înălțime. Între vulcanul *Osborne* și lacul *Todos Los Santos* se găsesc formațiuni de rocă vulcanică, denumite *Saltos del Río Retrohué*, ce formează cascade.

*

Puerto Varas este considerat capitala turistică a regiunii *Los Lagos* (Lacurile). Construcții în stil bavarez.

*

38 de mii de locuitori în Puerto Varas. Oraș înființat în 1854. 70 restaurante. Economie turistică.

Lumea face plajă și baie în *Puerto Chico*.

*

Am oprit în orășelul Puerto Varas. Cazat la *hostel*-ul *Hospedaje*, casa *Margueriya*.

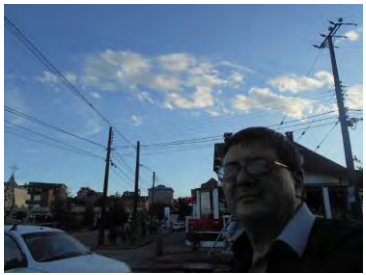

Intersecția dintre străzile *Santa Rosa* și *San Jose*, lângă *Grand Hotel Colonos der Sur* - ca reper.

*

Purced pe jos in *Plaza de Armas*, apoi *Plaza de la Colonizacion*, celebrând emigrarea germană din perioada 1852-2002. O așezare mică, păstrând arhitectura și cultura germană, este Frutillar.

*

Gruta de Lourdes. Construită pentru părintele Juan Duschl S. J., Paroh de Puerto Varas între 1906-1912. Catedrala catolică din Puerto Varas, *Sagrado Corazón de Jesus*, veche de peste o sută de ani.

*

Pe faleza Lacului *Llanquihué*, în Puerto Varas.

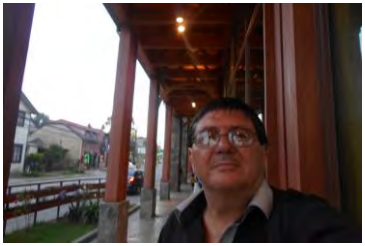

*

Cumpărat un DVD cu muzică spaniolă de Leonardo Favio, „hits collection", 2.990 ARS, cu 15 melodii: *„Ella, ella ya me olvidó", „Chiquillada", „Mi amante niña mi compañera", „Tu amor se fue"…*

*

La stația *Pullman Bus*, de unde iau autobuzul 107, cu firma *Andesmar* spre Bariloche.

Costul: 21.566,25 pesoși chilieni, dar plătiți de agenție.

*

Oprim în orașul *Osorno*, unde cheltui toți banii chilieni rămași (8.700 pesoși chilieni și fac câteva poze. Cine știe dacă voi mai ajunge vreodată pe aici!

*

Autobuz modern, cu două nivele, plus toaletă la primul nivel. Am locul 12, la etaj, în primul rând, cu o panoramă perfectă asupra traseului.

Marcelo e colegul de scaun cu care tot discut. El merge în vacanță la Buenos Aires. Cu autobuzul va ajunge mâine dimineață: s-a urcat în Puerto Montt înaintea mea – în peste 30 ore de mers. Muzică chiliană la televizoarele autobuzului. Apoi, un film: *¡No se preocupe!*

Condiții bune. Jucăm bingo. Taxatorul ne dă un carton cu un careu 4x4, de 16 numere. El citește un număr, dacă acesta este în careu, îl tăiem. Cine le taie pe toate, va câștiga o sticlă de vin.

*

Numai 50$ cheltuiți în Chile în două zile.

Trecem prin orășelul Entre Lagos, în pasajul între Lacurile *Puyehui* și *Rupanco*.

Limita de viteză este de 100 km/h.

Zona de curvas, în traducere românească ca *false friends* = zona de curve (!).

Pasul *Cardenal Samoré*.

Și din nou la granița Chile - Argentina: *Paso International Estrado de la Ruta*.

*

Completez impresiile de călătorie în autobuz.

Sute de autovehicule oprite așteaptă la vamă în șir.

*

Era s-o-ncurc la vama argentiniană… Călătorind cu pașaport american, mi-au cerut *„tasa de reciprocidad”*, pe care o plătisem în 2014 când intrasem prima dată în Argentina (160$) și este valabilă 10 ani, dar o uitasem în Bariloche. După numărul de pașaport mi-au găsit înregistrarea în baza lor de date: STK# 00220360662.

*

Sute de mașini și la această vamă. Două ore pierdute cu frontiera. Penultima oprire în frumosul orășel Villa la Angostura, din Argentina, înainte de a ajunge la terminal, în Bariloche. Fac multe poze prin geamul autocarului. Poliția oprește mașinile: control de droguri, îmi șoptește Marcelo.

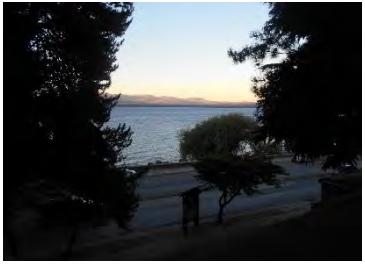

Intrăm în Bariloche la cinci după amiază.

*

Un *tren patagonico* (cu două vagoane).

*

Am re-transversat Anzii de la vest la est, mai ocolit și mai în nord față de ieri.

*

Tinerii s-au pus pe voiajat.

O fetișcană măruntă din Elveția răcise în gât… Mi-a spus că de patru luni este în traseu prin America Latină.

Un francez, Baptiste, urma să continue turneul său de trubadur prin Asia. Ținea un video-jurnal intim, pe celularul său. Mi l-a arătat.

Johannes, neamțul, își stoca pozele și video-clipurile pe *cloud*: de teamă ca, pierzând cumva celularul, să-i rămână înregistrările, să-și amintească…

Un argentinian, student în literatură, la Universitatea din Mendoza, care a stat cu mine în cameră la *hostel*, suferise o decepție în dragoste, și s-a hotărât să străbată munții pe jos.

I-a luat o săptămână să vină din El Bolsón la S. C. de Bariloche (120 km). Mărturisea că vrea să ajungă până în San Martin de Los Andes.

Ținea și el un jurnal scris, pe un carnet cu coperți tari.

Vroia să devină scriitor. Auzise de dramaturgul nostru Ionesco.

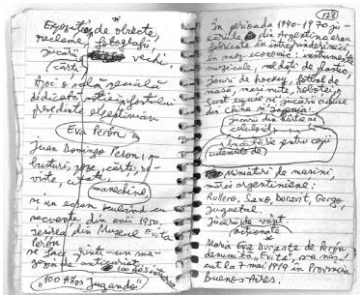

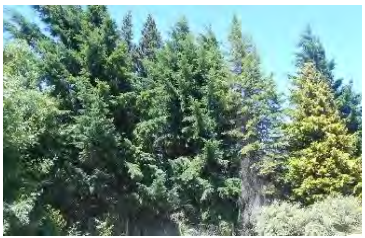

Prin hoteluri și aeroporturi WiFi-ul este gratuit. Și astfel, călătorii noștri țin tot timpul legătura cu rudele și prietenii. Mereu îi vezi orbecăind prin celulare…

O funcționară de bancă din Paris și-a luat concediu fără plată un an de zile. Și de atunci, tot timpul e pe drumuri. Tipa mi-a zis că nici poze nu prea mai face, nici nu-și notează sau ține vreun jurnal electronic sau video, nu e nici interesată să studieze ceva.

Călătorește pur și simplu de dragul călătoriei!

Un polonez, întâlnit în Ushuaia, prefera să spele pe jos și să curețe toaleta pentru un dormit gratuit. L-am întrebat: cât are de gând să continue așa?

Mi-a răspuns că nu știe și că nici nu-și face probleme.

- Totul e în mintea ta. Trebuie să știi să te simți bine, indiferent ce faci", a adăugat.

Era și el călător de 6-7 luni.

Mi-a dat un exemplu și mai și: un turc supraviețuiește în Ushuaia fără niciun ban.

Păi cum?!, m-am nedumerit eu. Cică, la închiderea restaurantelor, proprietarii aruncă mâncarea rămasă… și el se duce și cere…

Polonezul mi-a îndrugat că la „ia-mă, nene", când te duci la mașini de ocazii, nu plătești nimic. Iar m-am mirat:

- Păi, asta e un fel de cerșit… să te transporte degeaba, am replicat.

Noua generație are tupeu.

Johannes, destul de sincer, mi-a mărturisit că odată a stat 7-8 ore la „ia-mă, nene” ca să-l ducă numai 20 km!

- Păi, mă lipsesc, am exclamat. „Time is money”, sună un proverb englez.

Încât, a doua oară a preferat să meargă cu mine împreună la aeroport ca să împărțim costul taxiului pe din două.

*

Cred că o sociologie a călătorului ar fi interesant de studiat. De ce se încumetă unii la drum și alții nu? Când fiica unui coleg i-a cerut tatălui ei s-o lase să meargă și ea să vadă Cascada Niagara, acesta i-a răspuns:

- Păi, n-o vezi la televizor sau citești în cărți?!

*

Pictorul Jorje Daniel, din Bariloche, pictează doar cu degetele, fără pensulă. L-am filmat câteva minute.

*

Îmi place cum exclamă hispanicii: *¡porqueria!* Ca-n românește: *porcăria!*

Muzeul Patagoniei

09.01.2016

În Centrul Civic din San Carlos de Bariloche, dis-de-dimineață. După amiază am zborurile de întoarcere: Bariloche - Buenos Aires – Houston - Albuquerque.

*

La *Playa Centro* (plaja centrală) stau și citesc pe o bancă. Aștept să se deschidă Muzeul Patagonia la ora 10:00.

E sâmbătă dimineață, zi de târg. Se-așează tarabe în Centrul Civic.

Mi-amintesc, în Brazilia, când eram la Bello Horizonte, același obicei pe week-end.

*

Văd mulți dulăi San Bernard, câini-urși!

Bat și clopotele catedralei.

Observ intens turism și chiar emigrație inter-latino-americană. Pe unde mă duc, întreb persoane - de unde sunt? Brazilia, Chile, Uruguay etc.

*

Museo de la Patagonia, 50 ARS intrarea.

Parterul, despre flora și fauna Patagoniei. Este prezentată și „taxidermia" (îmbălsămarea) realizată între 1939 și 1978.

Munții s-au format, conform geologilor, acum 65 milioane de ani, datorită erupțiilor vulcanice, care au adus la suprafață materiale din profunzimea Pământului.

Lava s-a solidificat ori/și a fost erodată de vânt și ape.

Glaciarii au fost cărăuși de blocuri de roci.

Râurile muntoase au curs cu rapiditate, rotunjind pietrele și formând văi și lacuri.

Vânturile din sudul Pacificului băteau cu putere spre est, impregnate de ploi sau zăpadă, formând pante.

*

Patagonia are soluri dure, de stânci, ori moi, de stepă.

Trei sub-zone: cordiliera Munților Anzi; câmpii și platouri, cu puține râuri; subzona costală: cu plaje, stânci și insule.

Subzona muntoasă, între 500 și 1700 m, îndură vânturi puternice și temperaturi extreme.

*

Plantele s-au adaptat, crescând în locuri adăpostite de vânt și zăpadă. Păsările, similar: își fac adăpost prin grote, vara clocesc, iarna coboară pe terenuri mai joase.

Condorul este specific Americii de Sud. Lungimea aripilor sale întinse ajunge la trei metri, care-i permit să planeze în curente de aer sute de kilometri, cu efort minim.

Are ghearele și ciocul puternic. Condorii se socializează pe roci și dorm împreună, pe locuri numite *condoreras* sau *buitreras*.

Animale: *huemul* (un fel de cerb), *pudú* (cele mai mici reprezentante ale familiei cervidelor, de talia unui iepure), pisică sălbatică *huiña*, șoarecele de munte, *guanaco* etc.

Alte păsări: ciocănitoarea magellanică, porumbelul chilian, *cachaña*, *chucao*, *rayadito*, *comesebo patagónico*, cucuveaua australă etc.

Guanaco (*lama guanacoe*), considerată și „cămila de Patagonia". Este cel mai mare ierbivor din Patagonia, obișnuită la condiții aride. Trăiește în hoarde. Un mascul are un harem de 6-16 femele.

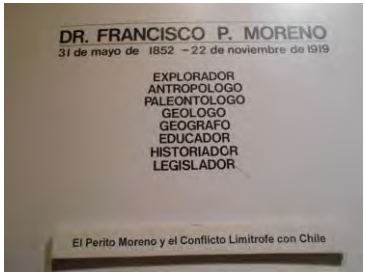

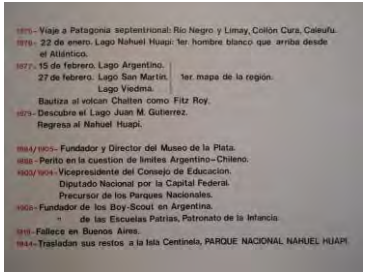
1876– Viaje a Patagonia septentrional: Rio Negro y Limay, Collón Cura, Caleufu.
1878– 22 de enero. Lago Nahuel Huapi: 1er. hombre blanco que arriba desde el Atlántico.
1877– 15 de febrero. Lago Argentino.
27 de febrero. Lago San Martin.
Lago Viedma.
1er. mapa de la región.
Bautiza al volcan Chalten como Fitz Roy.
1879– Descubre el Lago Juan M. Gutierrez.
Regresa al Nahuel Huapi.
1884/1905– Fundador y Director del Museo de la Plata.
1898– Perito en la cuestion de limites Argentino–Chileno.
1903/1904– Vicepresidente del Consejo de Educacion.
Diputado Nacional por la Capital Federal.
Precursor de los Parques Nacionales.
1908– Fundador de los Boy-Scout en Argentina.
" de las Escuelas Patrias, Patronato de la Infancia.
1911– Fallece en Buenos Aires.
1944– Trasladan sus restos a la Isla Centinela, PARQUE NACIONAL NAHUEL HUAPI.

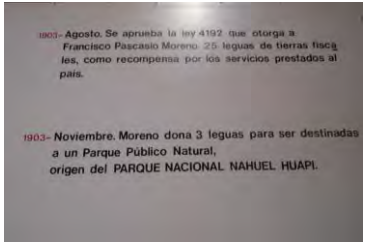
1903– Agosto. Se aprueba la ley 4192 que otorga a Francisco Pascasio Moreno 25 leguas de tierras fiscales, como recompensa por los servicios prestados al país.
1903– Noviembre. Moreno dona 3 leguas para ser destinadas a un Parque Público Natural, origen del PARQUE NACIONAL NAHUEL HUAPI.

Fiecare grup își marchează teritoriul prin fecale. Primăvara, masculii se bat între ei pe teritorii.

Între pădure și stepă, există o subzonă de tranziție, numită „ecotonă”, cu plante și animale mixte.

Reptilele și amfibienii, de asemenea, s-au adaptat la variațiile de temperatură între zi și noapte, precum și iarnă și vară.

Ele pot intra în hibernare (reducându-și nivelul de activitate) zile, săptămâni, luni.

*

La primul etaj, despre activitatea lui dr. Francisco P. Moreno (31 mai 1852 - 22 noiembrie 1919), explorator, antropolog, paleontolog, geolog, geograf, educator, istoric și legislator.

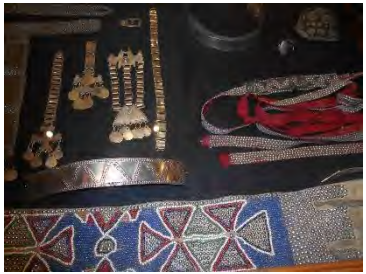

După 70 de ani de litigii între două națiuni fraterne, chiliană și argentineană, în 1902, Tribunalul britanic s-a pronunțat în favoarea poziției Argentinei. Guvernul chilian era reprezentat de Perito Diego Barros Arana, care propusese „Divortium Aquaruam" la împărțirea apelor între cele două țări.

Apoi, viața, obiceiurile și uneltele indigenilor din Patagonia, *Yamana, Selk'nam u onas, Tehuelche, Aonikenk, Mapuche* etc.

Cucerirea deșertului de către spanioli.

*

În secolul XVI, Pedro de Mendoza și Juan de Garay au adus din Spania cai și vaci în Rio de la Plata, are au devenit principala sursă economică.

Indigenii *Tehuelche* din regiune au adoptat caii. Analog, indigenii Mapuche.

Se stabilesc contacte de negoț între albi și indigeni, dar și conflicte, între 1820-1930.

*

Din 1830 se exportă lână în Anglia, iar din 1870 carne în Europa.

În 1879, Generalul Julio Argentino Roca întreprinde o campanie militară de exterminare și dezintegrare culturală indigenă.

Se construiesc căi ferate. Apare telegraful. Apoi, emigrarea europeană în Sudul Americii se amplifică. Se inventează frigoriferele, contribuind la păstrarea și exportarea cărnii.

În 1877, Generalul Roca (după moartea lui Adolfo Alsina, predecesorul său) accede în Ministerul de Război. În 1878, el începe extinderea teritoriului de la Río Negro la Río Neuquén.

În 1879, Generalul Roca acționează cu 6000 soldați grupați în 5 divizii contra indigenilor. În 1880, indigenii se răscoală. În acest an, Roca este ales Președinte al Argentinei.

Expansiunea teritorială continuă între anii 1882-1888 între râurile Neuquén și Limay, cordiliera Anzilor și lacul Nahuel Huapi.

Dintre șefii (*cacique*) de triburi indigene, opuși ocupației albe, sunt enumerați: *cacique* Manuel Namuncurá (din tribul Mapuche), *cacique* Foyel și *cacique*

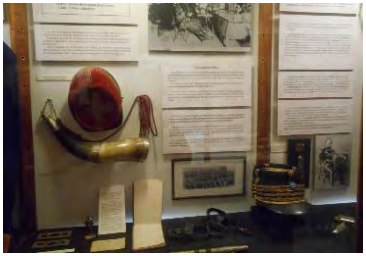

Inacayal (din tribul Tehuelche), *cacique* Valentín Sayhueque, Chayweke, în *mapudungun* (din tată chilian și mamă Tehuelche).

*

Plătit 25 ARS cardul și 12 ARS încărcare pentru autobuzul 72, spre aeroport, de la 14:10.

Vacanța s-a terminat.

*

În stația 3 de Mayo, pe strada Moreno, în Bariloche, înainte de-a lua autobuzul, aud că mă strigă cineva…

- *¡Florentino!*

Tocmai prietenul Diego Lucio Rapoport, profesor dr. de fizică la Universitatea Quilmes.

Nu m-așteptam să ne mai întâlnim! Știam că e perioada aceasta în Bariloche, cu soția lui, dar zicea că locuiește undeva izolat, pentru relaxare.

- *¡Que sorpresa!*

*

Acum urmează chinul drumului de înapoiere; o zi și-o noapte (cu întreruperi) pe drum: Bariloche - Buenos Aires (2 ore), Buenos Aires - Houston (10 ore), Houston - Albuquerque (2 ½ ore), Albuquerque-Gallup (cu mașina personală, 2 ½ ore).

*

Mă întorc roșiatic la față din… Antarctica și bronzat din sudul Americii de Sud!

ESTILOS DE ARTE RUPESTRE EN LA PATAGONIA
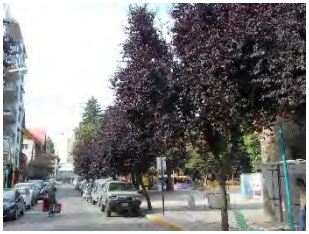

Aventurile unui oltean în sudul Americii de Sud, singur printre ghețari, lacuri și munți, în Argentina și Chile, după întoarcerea dintr-o expediție din Antarctica.

ISBN 9781599738918
90000 >
9 781599 738918